

NI-TIK ZU-RAKO JAUZIA, TUPUSTEAN

Lehenbiziko komiki antologia argitaratu eta urte parera, bigarren liburukia kaleratu berri du Tupust! kolektiboak.

Donostiako Koldo Mitxelena Kulturunean liburua aurkeztu ostean, labetik atera berri den lanari buruz gehiago konta diezaguten jarraitu diegu Komikigunera kolektiboko kide diren Paula Estévez, Ainara Azpiazu Aduriz eta Maite Gurrutxagari.

 AMAIA LEKUNBERRI ANSOLA DANI BLANCO

Amankomunean zerbait egin asmoz, 2016an hasi ziren biltzen Euskal Herriko hainbat emakume komikilari, eta hitzorduz hitzordu joan zen gorpuzten Tupust! kolektiboa. Euskarazko komikigintzan ere ertzetako ahotsak urri zirela iritzirik, komikia eta feminismoa uztartzea izan zen beren buruari xedatutako helburuen artean nagusienetarikoa. Lehen zenbakian jasotzen denez, baina, zerrendatu zituzten xede gehiago ere: egileen arteko komunitatea osatzea, sare horren bidez proiektu berriak hauspotzea, egitasmoak antolatzea, sorkuntza modu zurrunekin haustea eta egile profesionalak amateurrekin nahastea. Bide-orria marrraturik, zortzi pertsonak hartu zuten kolektiboaren gidaritza –Amets Gurbio-la, Maitane Gartzandia, Paula Estévez, Irati Eguren, Maite Caballero, Loinaz

Lekuona, Ainara Azpiazu eta Maite Gurrutxaga–, eta zenbaki bakoitzean parte hartzeko gonbita luzatzen diete beste sortzaile batzuei. Hala, proiektuaren atzean dauden sortzaileen lanen ondoan artista gonbidatuen lanak argitaratzen dituzte antologia bakoitzean. Azken honetan, Dom Campistron, Irati FG, Regina Salcedo, Yolanda Mosquera, Mikel Larraioz, Ane Zaldibar, Aintzane Usandizaga, Asteazkenak (Maddi Zumalabe eta Jon Aranguren), Susanna Martín, Irkus M. Zeberio, Josune Urrutia, Irati Jimenez eta Raisa Álavaren sinadurak aurki ditzake irakurleak.

“Ni”-aren bueltan ardaztu zuten lehenbiziko *Tupust!* (Txalaparta, 2019), eta “Zu” du gai zentralizat bigarrenak. Hala egitea erabaki zuten hastapenetako bileretan, trilogia bat osatzeko ideia buruan bueltaka. Lehenengo lanean formulak

funtzionatu zuela iritzirik, aurreikusi bezala jarraitzea erabaki zuten. Bigarren antologiak 21 sortzailearen hamazazpi lan biltzen ditu, eta horietako bakoitzean abiapuntu gisa emandako gaiaren interpretazio propioa egiten den arren, oinarri berbera izateak lanari homogeneotasuna ematen diola deritzote kolektiboko kideek. Emaizak estilo aldetik ere batasuna izan zezan, aldi honetan ere bi tintatan inprimatu dituzte orriak –laranja eta urdina–, egileen estetika eta narrazio molde askotarikoak bateratu asmoz. Pozik daude emaitzarekin, lehen argitalpenak emandako esperientzia lagun, akatsak zuzendu eta hobekuntzak egiteko abagunea ere izan baitute: mate azala plastifikatutakoarengatik ordezkatzeta eta solapak gehitzea, kasu. Hizketan dabilzan bitartean, pozik darabilte lanaren fruitua esku artean.

Horren gainean irakurketa egin du Estévezek: “Badira oso ausartak diren lanak, narratiba, irudi edota gai aldetik nahiko ezberdinak direnak, edo ohikoan ikusten den komiki eredutik aldendu egiten direnak. Inguruan ez dago komiki alorrean hain ausarta den argitaletxe asko. Oro har, hemen argitaratzen den komikia nahiko kontserbadorea dela esan daiteke”. Eta ildo beretik, hala dio Azpiazuk: “Euskal Herriako argitaletxeak zorionez ari dira geroz eta komiki gehiago publikatzen, baina nik uste oraindik ere produktuen aurrean sartzen zaiela ekonomikoki errentagarria ez izatearen beldurra. Egia baita Euskal Herria ez dela gizarte komikizalea”. Guztiaren muinean komikigintzaren ulerkera zehatz eta mugatua dagoela deritzote: “Joera dago narratiba unibertsal bat eta bakarra dagoela pentsatzekoa, eta hortik ateratzen dena horren parte ez

LA ESIEVEZ

“Gure asmoetako bat zen gustuko eta interesgarriak zaizkigun narrazio moduak zentzura ekartzea.”, gogoratu du Gurrutzagak. Asmo horiek berretsi ditu taldeak, bidea erronkaz beterikoa dela iriztita ere. Hori bai, argi adierazi dute bide hori argitaletxeekin egin nahiko luketela

IRAKURLE FIDELAK ATZEAN

Autoedizioaren bidea hartu izanaren ondorioz espero zituztenak baino egin-kizun gehiago beren gain hartu behar izan dituzten arren, ez da nekea izan prozesutik atera duten bakarra. Liburuaren promozioa eta salmenta ere haien esku egonik, sarean denda bat egin beharrean ikusi dira, eta behin saltokia sortuta, aurrezalmenta egitea

erabaki zuten. Eskariak bata bestearen atzetik heldu zitzaizkien, agerian utziz proiektuak baduela babesten duen irakurle sare bat, produktua ikusi beharrik gabe erosten duena. “Pertsona horiek itsu-itsuan erosi dute, lehenengoa gus-tatu zitzaielako. Profil horretako jendea edukitzea altxorra da”, dio Azpiazuk.

Azken *Tupust!*-en aleak liburu-denda eta etxeetara heltzen ari diren honetan, artega daude kolektiboko kideak, liburuak eragindako inpresioen jakin-minez. Etorkizun hurbil horretan daukate orain iltzatuta begirada, baina hala ere une batez epe-luzeagora begira jartzeko eskatu diegu. Aurrera begirakoan *Tupust!*-en hirugarren zenbaki bat argitaratzeko as-motan ote diren galdegindakoan, ziurgabetasuna dela nagusi erantzun dute. “Hasiera batean trilogia bat planteatu bagenuen ere, oraindik ez dakigu hiru-garrena argitaratzera iritsiko garen. Az-ken finean, taldean lan egiteak desgaste handia dakar, eta horri autoediziora jo beharra gehituz gero... are desgaste handiagoa da guretzat. Beraz ikusi beharko da hirugarren zenbakia argitaratuko du-gun. Indarrak baldin badauzkagu, balite-ke”, dio Estévezek. ●

BADA HORRENBESTERA KO

araba álava
foru aldundia diputación foral

A25